

D E C I Z I E

11 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul : Svetlana Novac

Judecătorii: Tatiana Vieru, Valentina Clevadi,
Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenienți accesorii SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art”, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Primarul General al mun. Chișinău, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 11 octombrie 2113 Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenienți accesorii SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art”, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare” s-a dispus anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare eliberate SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art” și demontarea dispozitivelor publicitare ale acestor societăți amplasate în str. Columna, 104, str. Alexandru cel Bun, 83 și respectiv str. Cosmonauților/ A. Diordiță din mun. Chișinău.

Reclamantul consideră că dispoziția contestată este ilegală în fond, ca fiind emisă cu încălcarea competenței, motiv pentru care, la 16 septembrie 2013, a notificat Primarul General al mun. Chișinău despre acest fapt, solicitînd abrogarea actului administrativ vizat, însă nu a primit răspuns.

În opinia reclamantului, dispoziția contestată este emisă cu încălcarea competenței și contrar prevederilor legale. În argumentarea acestei poziții reclamantul invocă prevederile art. 2, alin. (2) din Legea drumurilor, conform căruia în funcție de tipul de proprietate, drumurile se împart în: a) drumuri proprietate publică a statului; b) proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, iar din punct de vedere funcțional, în: 1) europene; 2) drumuri naționale; 3) drumuri locale; 4) străzi și 5) drumuri comunale.

Art. 9 alin. (1) al aceleiași legi, stipulează că amplasarea obiectivelor care nu periclitizează siguranța circulației în zona drumului public și sau în zonele de protecție ale acestuia se efectuează cu respectarea legislației în vigoare, numai în baza autorizației de amplasare a obiectivului în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestui, eliberată de administratorul drumului.

Reclamantul a menționat că agenților economici menționați în Anexa la dispoziția nr. 608-d din 08 aug 2013 le-au fost eliberate autorizații de construire amplasare a publicității exterioare în conformitate cu normele susmenționate și cu prevederile Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.71/15 din 03 mai 2007.

Invocă reclamantul că p. 11.1 din Regulamentul respectiv stabilește expres cazurile în care pot fi anulate autorizațiile de amplasare a publicității, iar organizarea zonei pietonale pe str. Diordiță, mun. Chișinău, care a fost invocat ca motiv pentru anularea autorizațiilor menționate, nu se încadrează în dispoziția normei citate, iar conform pct.11.1, lit. e) al Regulamentului, mijloacele de publicitate exterioară urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale, conform legislației în vigoare a Republicii Moldova.

Astfel, în opinia reclamantului, în legătură cu necesitățile urbanistice, dispozitivele publicitare se demontează, dar nu se anulează autorizațiile de amplasare a acestora. Prin urmare, dispozitivele publicitare amplasate pe străzile Columna, Alexandru cel Bun, Cosmonauților/ Diordiță urmau a fi demontate în legătură cu necesitățile urbanistice și reamplasate, fără anularea autorizațiilor eliberate pentru amplasarea lor.

Solicită reclamantul anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 acțiunea a fost admisă, fiind anulată dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare”.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Primarul General al mun.

Chişinău a depus apel.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 06 noiembrie 2014 a fost admis apelul declarat de Primarul General al mun. Chişinău, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chişinău din 12 mai 2014 cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acţiunea a fost respinsă.

La 13 ianuarie 2015 OTC al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărîrii primei instanţe.

În motivarea recursului s-a invocat că de către instanţa de apel au fost interpretate eronat prevederile pct. 11.1 lit. e) din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii, firmelor (inscripţii şi imagini exterioare) în municipiul Chişinău, conform căruia mijloacele de publicitate exterioară urmează a fi demontate în corespundere cu necesităţile urbanistice ale administraţiei publice locale, conform legislaţiei în vigoare a Republicii Moldova. Astfel, în opinia recurentului, reieşind din prevederile Regulamentului dat, în legătură cu necesităţile urbanistice, dispozitivele publicitare se demontează, însă nu se anulează autorizaţiile de amplasare a acestora.

Totodată, recurentul invocă că autorizaţia de construire şi amplasare a publicităţii este un act administrativ cu caracter individual, care este eliberat de către Direcţia generală arhitectură, urbanism şi relaţii funciare, fiind contrasemnată de către arhitectul şef al mun. Chişinău. Astfel recurentul apreciază critic concluziile instanţei de apel privind aplicabilitatea art. 29 alin. (1) lit. k) din Legea privind administraţia publică locală, or în situaţia în care autorizaţia de amplasare a publicităţii este semnată nu numai de către Primarul General al mun. Chişinău, şi pentru revocarea acesteia urmează a fi aplicată aceeaşi procedură.

Recurentul apreciază critic concluziile instanţei de apel referitor la executarea dispoziţiei Primarului General al mun. Chişinău nr. 142-d din 18 martie 2013 „Cu privire la organizarea zonei pietonale pe str. Alexandru Diordiţă”, dat fiind faptul că panourile publicitare menţionate în dispoziţia contestată nu afectează organizarea zonei pietonale din str. Alexandru Diordiţă.

Verificînd legalitatea şi temeinicia deciziei instanţei de apel, coroborat normelor de drept material aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul declarat este întemeiat, decizia instanţei de apel pasibilă de a fi casată integral cu menţine hotărîrea primei instanţe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanţa, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanţei de apel şi să menţină hotărîrea primei instanţe.

Instanţa de apel la adoptarea deciziei sale, a admis apelul declarat de Primarul General al mun. Chişinău, a casat hotărîrea primei instanţe şi a emis o nouă hotărîre de

respingere a acțiunii, apreciind critic concluziile primei instanțe precum că necesitățile urbanistice nu constituie temei pentru anularea autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare, dar justifică demontarea mijloacelor de publicitate exterioară.

Colegiul civil al instanței de apel a considerat că reieșind din atribuțiile executive ale Primarului mun. Chișinău, care asigură elaborarea planului general de urbanism și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, acestuia i-a fost delegată posibilitatea anulării autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare, inclusiv în vederea executării dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 142-d din 18.03.2013 „Cu privire la organizarea zonei pietonale pe str. Alexandru Diordiță”. Or, la pct. 2 al Dispoziției nr. 608-d din 08.08.2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare” este expres prevăzut că demontarea și evacuarea dispozitivelor publicitare, precum și reamenajarea terenului unde au fost amplasate acestea, vor fi asigurate de către agenții economici vizați, pe cont propriu. Acest fapt, în opinia instanței de apel, denotă că anume dispoziția Primarului mun. Chișinău a fost emisă cu respectarea prevederilor Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007

Instanța de apel menționează că astfel, Primarul mun. Chișinău, fiind exponentul executării deciziilor la nivelul autorităților administrației publice locale, prin dispoziția contestată, urmărește anume realizarea planului de organizare a zonei pietonale. Instanța de apel, nestabilind temeiuri de anulare a dispoziției contestate, a recunoscut posibilitatea legală a demontării panourilor, fapt ce presupune și necesitatea rațională de anulare a autorizațiilor.

Instanța de recurs, verificând legalitatea deciziei instanței de apel, prin prisma criticelor formulate în recurs, conchide că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat a ajuns la concluzia de a admite acțiunea și a anula dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare”.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că prin dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare”, în scopul executării prevederilor dispoziției nr. 142-d din 18 martie 2013 „Cu privire la organizarea zonei pietonale pe str. Alexandru Diordiță” și a parcajelor publice pe străzile alăturate”, s-a dispus anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare eliberate SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art” și demontarea dispozitivelor

publicitare ale acestor societăți amplasate în str. Columna, 104, str. Alexandru cel Bun, 83 și respectiv str. Cosmonauților/ A. Diordiță din mun. Chișinău.

Reclamantul consideră că dispoziția contestată este ilegală în fond, ca fiind emisă cu încălcarea competenței, motiv pentru care, la 16 septembrie 2013 OTC al Cancelariei de Stat a notificat Primarul General al mun. Chișinău despre acest fapt, solicitând abrogarea actului administrativ vizat, însă nu a primit răspuns.

Prima instanță, examinând pricina, a admis acțiunea și a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, fiind emisă cu aplicarea corectă a normelor de drept material, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (2) din Legea drumurilor, în funcție de tipul de proprietate, drumurile se împart în: a) drumuri proprietate publică a statului; b) drumuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, iar din punct de vedere funcțional, în conformitate cu alin. (3) al articolului menționat, drumurile se împart în: 1) drumuri europene; 2) drumuri naționale; 3) drumuri locale; 4) străzi și 5) drumuri comunale.

Conform art. 9 alin. (1) din Legea drumurilor, amplasarea obiectivelor care nu periclitează siguranța circulației în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia se efectuează cu respectarea legislației în vigoare, numai în baza autorizației de amplasare a obiectivului în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia (în continuare – *autorizație de amplasare*), eliberată de către administratorul drumului.

Reieșind din normele legale menționate, dar și în conformitate cu prevederile Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, agenților economici SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art” le-au fost eliberate autorizațiile de construire și amplasare a publicității exterioare pe str. Columna 104, str. Al. cel Bun, 83, str. Cosmonauților/ str. A. Diordiță.

Conform art. 11.1 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, autorizațiile se anulează:

- a) drept urmare a expirării termenului de valabilitate;
- b) în cazul stopării activității agentului economic;
- c) la cererea titularului autorizației;

d) în cazul încălcării prevederilor Regulamentului privind plasarea dispozitivelor de publicitate, publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare), precum și a legislației ce reglementează cadrul juridic al activității din acest domeniu;

e) mijloacele de publicitate exterioară sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale conform legislației în vigoare a Republicii Moldova.

f) în cazul în care, din anumite motive expuse și întemeiate juridic, devine imposibilă prelungirea autorizației, titularul autorizației este informat despre acest fapt cu cel puțin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al autorizației.

Prin urmare, reieșind din normele legale citate, în legătură cu necesitățile urbanistice, dispozitivele publicitare se demontează, dar nu se anulează autorizațiile de amplasare a acestora.

Totodată, instanța de recurs reține și faptul că conform p. 6.3.5 din Regulamentul privind plasarea dispozitivelor de publicitate, publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, autorizațiile de construire și amplasare a publicității exterioare sunt eliberate de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, care este o subdiviziune a Consiliului mun. Chișinău și respectiv aceasta este abilitată și cu competența de a le anula.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de fond corect a constatat că dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.608-d din 08 august 2013 „Cu privire la anularea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare și demontarea dispozitivelor publicitare” contravine normelor legale și este emisă cu încălcarea competenței.

În susținerea acestei concluzii, instanța de recurs reține și prevederile pct. 8.1 din Regulamentul sus-menționat, care stabilesc că dispozitivele publicitare, amplasate pe domeniul public sau privat, constituie construcții provizorii și urmează a fi demontate de către proprietarii lor odată cu expirarea termenului de valabilitate al autorizației privind plasarea publicității sau cu anularea ei de către autoritățile administrației publice locale.

În cazul dat, la momentul emiterii dispoziției care se contestă, termenul de valabilitate a autorizațiilor nu a expirat.

Nu pot fi reținute argumentele instanței de apel, precum că reieșind din atribuțiile executive ale Primarului mun. Chișinău, care asigură elaborarea planului general de urbanism și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, acestuia i-a fost delegată posibilitatea anulării autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare, inclusiv în vederea executării dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 142-d din 18.03.2013 „Cu privire la organizarea zonei pietonale pe str. Alexandru Diordiță”.

Instanța de recurs menționează că dispozitivele publicitare, amplasate pe str. Alexandru Diordiță, urmează a fi demontate în legătură cu necesitățile urbanistice, urmînd a fi reamplasate conform autorizațiilor de amplasare eliberate conform Regulamentului provizoriu autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar decizia instanței de apel este neîntemeiată, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate art. 445 al. (1) lit. f) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014 și se menține hotărîrea hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenienți accesorii SA „Oxana M”, SRL „Provitoxcom” și SRL „Zelivas-Art”, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru